

10. Город и бизнес: формирование социальной ответственности российских компаний. С.В. Ивченко, М.И. Либоракина, Т.С. Сиваева / Под. ред. М.И. Либоракиной. – М.: Фонд «Институт экономики города», 2003. – 136 с.

Вешневська А.В.

Донбаська національна академія будівництва і архітектури

МОНІТОРИНГ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ СОЦІАЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ НА ТЕРИТОРІЇ МІСТА

Анотація

У статті розглянуто технології соціального інвестування, які застосовуються підприємствами на територіях їх присутності. Виявлено ціннісні орієнтири управління розвитком територій, міст які дозволять забезпечити їх ефективне функціонування. Розглянуто механізми реалізації моделі соціального інвестування бізнесу в розвиток міст. Визначено основні напрямки соціального інвестування компаній на території міста. Запропоновано заходи щодо вдосконалення партнерства між бізнесом, суспільством і владою в аспекті соціального інвестування.

Ключові слова: соціальне інвестування, технологія соціального інвестування, партнерство, напрями, заходи.

Veshnevskaya A.V.

Donbas National Academy of Civil Engineering and Architecture

MONITORING OF REALIZATION OF SOCIAL INVESTMENT TECHNOLOGIES ON THE TERRITORY OF THE TOWN

Summary

The article is about the social investment technologies which are used by enterprises in the territories of their presence. Value orientations of management of areas and cities development that will ensure their effective functioning were identified. Mechanisms of implementation of the model of social investment by businesses in urban development were reconsidered. Basic directions of social investment companies in the city were defined. Measures of improvement the partnership between business, society and the government in terms of social investment were proposed.

Keywords: social investment, technology of social investment, partnership, directions, events.

УДК 338.439.4

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ

Вудвуд В.В., Скоробогач Д.Д.

Чернівецький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету

У даній статті проаналізовано сучасний стан харчової промисловості та тенденції розвитку в Карпатському регіоні. Розглянуто обсяги виробництва основних видів харчових продуктів протягом досліджуваних періодів в кожній області регіону. Об'єктом досліджування виступили найважливіші види продуктів харчування. Дані про динаміку виробництва харчової промисловості дали можливість виявити негативні та позитивні тенденції, визначити причини та наслідки цих явищ. Були запропоновані можливі шляхи подолання явища скорочення обсягів виробництва харчових продуктів.

Ключові слова: продукти харчування, харчова промисловість, обсяг виробництва, динаміка виробництва.

Постановка проблеми. Забезпечення сталого, ефективного, збалансованого і пропорційного розвитку харчової промисловості є одним з головних завдань державної економічної політики, реалізація якого виступає основною умовою не тільки задоволення потреб внутрішнього ринку в продовольчих товарах, але й за наявності відповідних можливостей – формування потужного їх експортного потенціалу. Тому, харчова промисловість відноситься до стратегічно важливих видів промисловості будь-якої держави. Підприємства харчової промисловості формують продовольчу безпеку країни, забезпечуючи населення життєво необхідними товарами. Серед інших країн світу Україна має найбільш сприятли-

вий природний, людський, геополітичний і ресурсний потенціал для розвитку харчової промисловості, раціональне використання якого забезпечило б їй провідне місце на світовому й регіональних продовольчих ринках. Провідними видами діяльності харчової промисловості України є цукрова, м'ясна, молочна, олійно-жирова, плодо-овочево-консервна, кондитерська, спиртова, виноробна, соляна.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемам розвитку промислових підприємств, підвищення їх ефективності присвячено праці І. О. Бланка, Л. В. Дейнеко, М. Д. Білик та інших.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. В статті проаналізовано динаміку розвитку

харчової промисловості в сучасних умовах ринкової системи України із врахуванням всіх її особливостей.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження сучасного стану та виявлення тенденцій розвитку харчової промисловості Карпатського регіону, прослідкувати динаміку зміни обсягів виробництва.

Результати дослідження. Карпатський регіон займає близько 10% площі та 13% населення всієї України, до складу якого входять чотири області Західної України – Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька та Закарпатська. Харчова промисловість відіграє важливу роль в розвитку цього регіону та орієнтується переважно на переробку міс-

цевої сировини. Обсяг виробництва основних видів харчової продукції Карпатського регіону в розрізі областей наведено в табл. 1.

За обсягом виробництва харчової продукції в Карпатському регіоні перше місце займає Львівська область, де найкраще розвинуте виробництво м'яса, хлібобулочних виробів, макаронів та молочної продукції. Після Львівської області за обсягом виробництва харчової продукції слідує Івано-Франківська область, де найбільше виробляється м'ясної продукції, борошна та кондитерських виробів. Чернівецька область забезпечує Карпатський регіон дещо меншим виробництвом харчової продукції, ніж

Таблиця 1

Виробництво основних видів харчової продукції Карпатського регіону за 2011-2013 роки*

Вид діяльності	Львівська			Івано-Франківська			Чернівецька			Закарпатська		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
1 М'ясна промисловість, т.	40407	45716	51929	9989	9997	14871	10876	13974	12993	1745	1973	1958
2 Вироби ковбасні, т.	5146	5176	6161	1868	1923	1645	6395	6333	4541	310	626	620
3 Молочна, т.	33193	35937	34850	9100	6839	6188
4 Олійно-жирова, т.	493	837	942	50554	59302	46222
5 Фруктово-овочева (включаючи виробництво соків), т.	17267	43773	35542	10066	12080	7863	30797	24848	20762
6 Борошно, т	50330	65994	68325	63027	66389	60785	26245	24301	18735	23855	19443	20434
7 Крупи, т	927	376	386	4029	3433	2941
8 Хлібобулочні вироби, т.	76178	68946	63988	35	34	33	27988	27789	26521	13522	13939	15611
9 Кондитерські вироби (шоколад, торти, печиво та ін), т.	24497	30505	28174	935	2371	7226	131	100	93	77	76	49
10 Макаронні вироби, т	116	295	1234	607	356	424
11 Мінеральна вода дал. тис.	41113	46793	51172	1784	1805	1716	162	275	219	13	14	157

*джерело: розраховано авторами за даними Головного управління статистики за областями

Таблиця 2

Обсяг виробництва харчових продуктів в Львівській області за період із 2011р. по 2013р [2] *

№ п\п	Найменування продукції	Роки			2012 від 2011		2013 від 2012	
		2011	2012	2013	К-сть	%	К-сть	%
1	Виробництво м'яса	40407	45716	51929	5309	13,14	6213	13,59
2	Вироби ковбасні, т	5 146	5 176	6 161	30	0,58	985	19,03
3	Продукти готові та консервовані з м'яса чи субпродуктів, т	738	708	742	-30	-4,07	34	4,8
4	Виробництво риби	457	610	520	153	33,48	-90	-14,75
5	Соки фруктові та овочеві, т	11385	39254	34952	27869	244,79	-4302	-10,96
6	Джеми, желе фруктові, пюре та пасти фруктові чи горіхові, т	5 882	4 519	590	-1363	-23,17	-3929	-86,94
7	Олія соєва нерафінована та її фракції, т	493	837	942	344	69,78	105	12,54
8	Молоко рідке оброблене і вершки сухі, т	30771	32797	32869	2026	6,58	72	0,22
9	Масло вершкове жирністю до 85%, т	2 422	3 140	1 981	718	29,64	-1159	-36,91
10	Борошно, т	50330	65994	68325	15664	31,12	2331	3,53
11	Крупи, т	927	376	386	-551	-59,44	10	2,66
12	Хліб та вироби хлібобулочні, нетривалого зберігання, т	72165	64993	59997	-7172	-9,94	-4996	-7,69
13	Вироби здобні, т	4 013	3 953	3 991	-60	-1,5	38	0,96
14	Торти, т	1 203	1 202	1 107	-1	-0,08	-95	-7,9
15	Пряники і вироби аналогічні, т	1 085	1 201	948	116	10,69	-253	-21,07
16	Печиво солодке і вафлі, т	15086	16263	14193	1177	7,8	-2070	-12,73
17	Шоколад та готові харчові продукти, що містять какао, т	12123	11839	11926	-284	-2,34	87	0,73
18	Макаронні вироби, т	116	295	1 234	179	154,31	939	318,31
19	Оцет та його замінники, одержані з оцтової кислоти, т	2 855	3 647	2 867	792	27,74	-780	-21,39
20	мінеральна вода (газована та негазована), тис дал.	41113	46793	51171	5680	13,82	4378	9,36

*джерело: розраховано авторами за даними Головного управління статистики в Львівській області

Львівська та Івано-Франківська. Спільними для цих областей є великий обсяг виробництва м'ясної продукції та хлібобулочних виробів. Однак, для Чернівецької області також є характерний великий обсяг виробництва олійно-жирової продукції. Найменший обсяг виробництва серед областей Карпатського регіону займає Закарпатська. Загалом харчова промисловість Закарпатської області найслабше розвинута, та демонструє більш-менш значний обсяг виробництва тільки борошна, хлібобулочний виробів та фруктових-овочевих виробництва.

Доцільно розпочати дослідження з аналіз обсягу виробництва харчової продукції за окремими областями Карпатського регіону.

Так, харчова промисловість Львівської області займає провідну роль у структурі всієї її промисловості. Це й не дивно, адже область має всі необхідні умови для розвитку – багату сировинну базу, розвинутий АПК, гарні географічні умови, розвинуту транспортну інфраструктуру та історично усталені традиції ведення сільського господарства.

Поряд із наведеними перевагами харчової промисловості можна спостерігати і недоліки: склад-

на ситуація із формуванням споживчого попиту, зменшення грошових доходів населення регіону та скорочення обсягу споживчого ринку, низькі темпи розвитку малого підприємництва, значна кількість збиткових підприємств, нестача фінансових ресурсів, швидке фізичне руйнування та моральне старіння основних засобів, в результаті чого відбувається скорочення виробничих потужностей. Подолання негативних явищ можливе лише за рахунок проведення грамотної та ефективної державної політики у сфері стимулювання харчової галузі, шляхом залучення іноземних інвестицій, наданнями пільгових кредитів, поглиблення інноваційних розробок та розвитку інфраструктури, що стимулюватиме збільшення обсягу випуску харчової продукції [1 с. 104].

Більш детально зображено структуру харчової промисловості Львівської області можна за даними табл. 2.

За даними табл. 2 видно, що протягом досліджуваних періодів, основний обсяг виробництва харчової продукції в Львівській області належить виробництву м'яса, ковбасних виробів, хлібобулочних

Таблиця 3
Обсяг виробництва харчових продуктів в Івано-Франківській області за період із 2011 р. по 2013 р. [3]

№ п\п	Найменування виду продукції	Роки			Відхилення			
		2011	2012	2013	2012 від 2011		2013 від 2012	
					к-ть	%	к-ть	%
1	М'ясо великої рогатої худоби свіже чи охолоджене, т	1088	974	2759	-114	-10,48	1785	183,26
2	М'ясо великої рогатої худоби заморожене, т	2568	1535	2758	-1033	-40,23	1223	79,67
3	М'ясо свиней свіже чи охолоджене, т	6241	7377	8448	1136	18,2	1071	14,52
4	М'ясо свиней заморожене, т	92	111	906	19	20,65	795	716,22
5	Вироби ковбасні, т	1868	1923	1645	55	2,94	-278	-14,46
6	Молоко рідке оброблене, т	5954	5368	4825	-586	-9,84	-543	-10,12
7	Масло вершкове, т	1289	1050	1070	-239	-18,54	20	1,9
8	Сири жирні, т	1857	421	293	-1436	-77,33	-128	-30,4
9	Борошно, т	63027	66389	60785	3362	5,33	-5604	-8,44
10	Крупи, т	4029	3433	2941	-596	-14,79	-492	-14,33
11	Хліб та вироби хлібобулочні, тис. т	35,1	33,5	32,5	-1,6	-4,56	-1	-2,99
12	Печиво солодке і вафлі, т	935	2371	7226	1436	153,58	4855	204,77
13	Води натуральні мінеральні газовані, тис. дал	1250,3	1326,3	1281,3	76	6,08	-45	-3,39
14	Напої безалкогольні, тис. дал	533,7	478,8	434,7	-54,9	-10,29	-44,1	-9,21

*джерело: розраховано авторами за даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області

Таблиця 4
Динаміка виробництва основних видів харчової продукції в Чернівецькій області за період із 2011 р. по 2013 роки [4]

№ п\п	Найменування виду продукції	Роки			Відхилення			
		2011	2012	2013	2012 від 2011		2013 від 2012	
					к-ть	%	к-ть	%
1	М'ясо свиней свіже чи охолоджене, т	4170	4597	4560	427	10,24	-37	-0,8
2	М'ясо свійської птиці свіже чи охолоджене, т	6706	9377	8433	2671	39,83	-944	-10,07
3	Вироби ковбасні, т	6395	6333	4541	-62	-0,97	-1792	-28,3
4	Соки фруктові та овочеві, т	10066	12080	7863	2014	20,01	-4217	-34,91
5	Олія соняшникова нерафінована та її фракції, крім фракцій зі змінним хімічним складом, т	50554	59302	46222	8748	17,3	-13080	-22,06
6	Борошно, т	26245	24301	18735	-1944	-7,41	-5566	-22,9
7	Хліб та вироби хлібобулочні, нетривалого зберігання, т	27653	27436	26133	-217	-0,78	-1303	-4,75
8	Торти, т	131	100	93	-31	-23,66	-7	-7
9	Вироби здобні, т	335	353	388	18	5,37	35	9,92
10	Хлібці хрусткі, сухарі, грінки та вироби подібні підсмажені, т	236	182	162	-54	-22,88	-20	-10,99
11	Води натуральні мінеральні газовані, тис. дал	161,5	275,2	219,1	113,7	70,4	-56,1	-20,39
12	Напої безалкогольні, тис. дал	633,7	973,6	851,5	339,9	53,64	-122,1	-12,54

*джерело: розраховано авторами за даними Головного управління статистики в Чернівецькій області

виробів, борошна, мінеральної води та ряд інших видів продукції. Якщо розглядати зміни обсягів виробництва харчової продукції в динаміці за період з 2011 року по 2012 рік, то стабільної ситуації за різними видами продукції не відмічається. Так, за окремими видами спостерігається чітке зростання обсягів виробництва продукції з року в рік: виробництво м'яса на 13,14% у 2012р та на 13,59% відповідно у 2013 р.; ковбасних виробів на 0,58% та на 19,03%; олії на 69,78% та на 12,54%; борошна на 31,12% та 3,53% та ряд інших продуктів. За деякими видами продукції спостерігається стрибкоподібна тенденція – спочатку зростання в 2012 році, а потім спад в 2013 році: виробництво риби на 33,48% в 2012% та спад на 14,75%; виробництво соків на 244% та на 10,96%; вершкового масла на 29,64% та на 36,91%. А за іншими видами продукції спостерігається чітке спадання обсягів виробництва харчової продукції протягом досліджуваних періодів – виробництво джемів спад на 23,17% в 2012 р. та на 86,94% в 2013 р. та хлібобулочних виробів 9,94% та на 7,69%. Загалом, до 2012 року спостерігається тенденція нарощування обсягів виробництва продуктів харчування, а після 2012 року набуває поширення зворотна тенденція – зниження обсягів виробництва деяких видів продукції.

Івано-Франківська область друга за розміром та чисельністю населення область в Карпатському регіоні. Харчова промисловість є важливою ланкою в господарському комплексі Івано-Франківської області. Вона об'єднує сукупність підприємств з виробництва харчових продуктів для забезпечення потреб внутрішнього регіонального та загальнонаціонального ринків. Важливе місце у промисловості регіону посідає хлібопекарна, пивоварна, маслосироробна, молочна, м'ясна та консервна промисловість, також активно зростає обсяг виробництва лікувальних та столових мінеральних вод.

Умовами для розвитку харчової промисловості в Івано-Франківській області є: потужне сільське господарство, яке здатне забезпечити підприємства регіону достатньою кількістю сировини; наявність значних запасів підземних мінеральних вод з унікальними лікувальними властивостями; значна кількість трудових ресурсів, клімат Івано-Франківської області має перехідний характер від помірно-теплого волого до континентального, що сприяє розвитку сільського господарства. Через особливості рельєфу в Івано-Франківській області створені оптимальні умови для розвитку тваринництва, в результаті чого значного розвитку набула м'ясна промисловість.

Перешкоди, що гальмують розвиток харчової промисловості, є: зменшення доходів населення, що спричиняє зниженню купівельної спроможності регіону та скорочення обсягу споживчого ринку, брак фінансових ресурсів, що гальмує темпи оновлення основних засобів та модернізацію підприємств харчової промисловості, значна кількість збиткових підприємств, моральне старіння виробничого обладнання, в результаті чого відбувається скорочення виробничих потужностей.

Харчова промисловість Івано-Франківської області демонструє позитивну динаміку нарощування обсягів виробництва порівняно з іншими областями Карпатського регіону. На фоні інших областей Карпатського регіону Івано-Франківська область показує стабільне зростання обсягів виробництва харчової промисловості у період із 2011 р. до 2013 р, проте не за всіма видами продукції. Протягом досліджуваного періоду, основний обсяг виробництва харчової продукції в Івано-Франківській області належить виробництву м'яса, ковбасних виробів,

молочної продукції, борошна, та ряд інших видів продукції. Це свідчить про підприємства харчової промисловості Івано-Франківської області створюють серйозну конкуренцію підприємствам із сусідніх областей, що спричиняє зменшення обсягу виробництва в даних областях. Детальніше побачити динаміку обсягів виробництва харчової продукції в Івано-Франківській області за період із 2011 р. по 2013 р., можна за даними табл. 3.

За даними табл.3 можна відмітити, що змінам обсягів виробництва харчової продукції області в динаміці за період з 2011 року по 2012, характерна не стабільна ситуація. Чітке зростання обсягів виробництва продукції з року в рік можна спостерігати тільки у виробництві всіх видів м'яса – найдинамічніше збільшується виробництво замороженого свинячого м'яса на 20,65% в 2012 р. та на 716,22% в 2013 р. та печива на 153,58% та 204,77%. За іншими видами продукції спостерігається стрибкоподібна тенденція – спочатку зростання в одному із періодів, а потім спадання: виробництво ковбасних продуктів зростання на 2,94% в 2012 р. та спад на 14,46% в 2013, виробництво борошна зростання на 5,33% та спад – 8,44%, мінеральної води зростання на 6,08% та спад на 3,39%. Однак, негативною є тенденція падіння обсягів виробництва харчової продукції протягом досліджуваних періодів, так можна спостерігати зменшення обсягів виробництва: молока спад на 9,84% в 2012р.та на 10,12% в 2013 р.; сирів на 7,33% та на 30,4%; хлібобулочних виробів на 4,56% та на 2,99%. Таким чином, в Івано-Франківській області можна спостерігати позитивну тенденцію з нарощування обсягів виробництва всіх видів м'ясної продукції та негативну – спад виробництва всіх видів молочної продукції.

Чернівецька область найменша область Карпатського регіону, як за населенням, так і за площею, однак, за обсягами виробництва харчової продукції займає третє місце, випереджаючи Закарпаття.

Харчова промисловість посідає вагоме місце в економіці Чернівецької області, та відіграє важливу роль у формуванні її економічного потенціалу. Географічно та природно склалося так, що на території сучасної Чернівецької області не досить сильно розвинута важка промисловість (через брак ресурсів), проте значного розвитку набула переробна промисловість, де найбільша частка припадає саме на харчову промисловість (не враховуючи виробництво та розподілення електроенергії, газу та води). Харчова промисловість займає 21% від структури всього переробного виробництва.

Причинами, що стимулюють розвиток харчової промисловості є: кліматичні та географічні умови, що сприяють розвитку тваринництва, історично установлені традиції ведення сільського господарства, розвинена транспортна інфраструктура, забезпеченість власною виробничою сировиною.

Однак, погіршення фінансового стану підприємств, недостатність власних коштів, спричиняє неможливість інтенсивного розвитку виробництва харчових продуктів шляхом технічного переозброєння, впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій, що являються недоліками для розвитку харчової промисловості області [1 с. 184].

В харчовій промисловості Чернівецької області, за даними Головного управління статистики, зайнято більше чверті всіх штатних працівників промисловості та виробляється більше третини загальнообласного обсягу продукції. [1]. Динаміку виробництва основних видів харчової продукції в Чернівецькій області за період із 2011 р. по 2013 роки наведено в табл. 4.

Таблиця 5

Обсяг виробництва харчових продуктів в Закарпатській області за період із 2011 по 2013 рр. [5]*

№ п\п	найменування виду продукції	роки			Відхилення			
		2011	2012	2013				
1	М'ясо великої рогатої худоби свіже чи охолоджене, т	87	55	41	-32	-36,8	-14	-25,5
2	М'ясо свиней свіже чи охолоджене, т	1658	1918	1917	260	15,68	-1	-0,05
3	Вироби ковбасні, т	310	626	620	316	101,9	-6	-0,96
4	Соки фруктові та овочеві, т	3118	4521	2476	1403	45	-2045	-45,2
5	Суміші соків фруктових та овочевих, т	14547	8479	10439	-6068	-41,7	1960	23,12
6	Овочі консервовані натуральні, т	3281	1860	1384	-1421	-43,3	-476	-25,6
7	Овочі (крім картоплі), фрукти, горіхи, гриби та ін. т.	9851	9988	6463	137	1,39	-3525	-35,3
8	Борошно, т.	23855	19443	20434	-4412	-18,5	991	5,1
9	Хліб та вироби хлібобулочні, нетривалого зберігання, тис. т	13522	13939	15611	417	3,08	1672	12
10	Торти, т	77	76	49	-1	-1,3	-27	-35,5
11	Вироби макаронні, локшина та вироби борошняні подібні, т	607	356	424	-251	-41,4	68	19,1
12	Вино виноградне, тис. дал	1274	1051	850	-223	-17,5	-201	-19,1
13	Води натуральні мінеральні негазовані, тис. дал	13	14	157	1	9,23	143	1006
14	Напої безалкогольні, тис. дал	244	226	60	-18	-7,41	-166	-73,5

*джерело: розраховано авторами за даними Головного управління статистики в Закарпатській області

За даними табл. 4 видно, що протягом досліджуваного періоду, основний обсяг виробництва харчової продукції в Чернівецькій області, традиційно як і для Львівської та Івано-Франківської областей належить виробництву м'яса, ковбасних виробів, борошна та олії. Однак, для харчової промисловості Чернівецької області характерна негативна тенденція до зниження обсягів виробництва майже всіх видів продукції у 2013 році.

Для Чернівецької області характерна дещо інша тенденція ніж в Львівській та Івано-Франківській області – стрибкоподібна динаміка виробництва харчової продукції з тяжінням до зниження обсягів виробництва у 2013р. У період із 2011 до 2012 року спостерігається позитивна тенденція до нарощування обсягів виробництва: виробництво свинячого м'яса на 10,24% та світської птиці на 39,83%, соків на 20%, олії на 17,3%; мінеральної води на 70,4%; безалкогольних напоїв на 53,64%. Однак, уже 2013 році виробництво цих же видів продукції спадає – свинячого м'яса на 0,8% та світської птиці на 10%; соків на 34,91%, олії на 22,06%; мінеральної води на 20,39%; безалкогольних напоїв на 12,54% та інші. Для деяких видів продукції характерна тенденція спаду обсягів виробництва протягом досліджуваних періодів – ковбаси на 0,97% у 2012р. та на 28,3%, борошно на 7,41% та 22,9%, хлібобулочних виробів на 0,78% та на 4,75%. Позитивна тенденція до нарощування обсягів виробництва характерна тільки для здобних виробів зростання на 5,37% та на 9,92%.

Отже, для харчової промисловості Чернівецької області характерно зниження обсягів виробництва продуктів харчування протягом досліджуваного періоду, що спричинено цілим комплексом чинників.

Закарпатська область третя по розміру та населенню область Карпатського регіону. Харчова промисловість, як і в цілому для Карпатського регіону – є провідним видом промисловості Закарпаття, яка об'єднує сукупність підприємств з виробництва та реалізації харчових продуктів, що забезпечує потреби внутрішнього регіонального і загальнонаціонального українського ринку.

Помірно-континентальний клімат, що в поєднанні із Карпатським хребтом, який затримує тепле повітря в регіону сформували сприятливі умови для вирощування винограду та виробництва вина. До умов розвитку харчової промисловості в Закарпатті, можна віднести: наявність екологічно чистої

сировини, значних запасів мінеральних вод та значного земельного фонду.

Причинами які гальмують розвиток харчової промисловості являються – низька частка та обсяг витрат населення на купівлю продовольчих товарів, високий рівень зношення основних засобів підприємств харчової промисловості, обмеженість коштів на технічне переоснащення підприємств.

Динаміка виробництва харчової продукції в Закарпатській області за період із 2011 по 2013 роки наведено в табл. 5.

З табл. 5 видно, що протягом досліджуваного періоду, основний обсяг виробництва харчової продукції в Закарпатській області займає виробництво борошна, суміші соків, хлібобулочних виробів. Однак, можна спостерігати дещо відмінну ситуацію з іншими областями Карпатського регіону – обсяги виробництва харчової промисловості Закарпатської області найнижчі в регіоні та ще й протягом досліджуваного періоду існує тенденція до спаду обсягів виробництва за більшістю видами продукції. Так, відмічається чітка тенденція до зниження обсягів виробництва м'яса великої рогатої худоби на 36,78% у 2012 р. та на 25,45% у 2013 р. вина на 17,51% та на 19,1%, безалкогольних напоїв на 7,41% та на 73,52%. Для виробництва деяких видів продукції характерна стрибкоподібна тенденція, зростання в 2012 році та спад в 2013 році – ковбаси на 101,94% у 2012 р. та на 0,96% у 2013 р.; соки фруктові на 45% та на 45,23%; овочі на 1,39% та на 35,29%. Однак, за деякими видами продукції спостерігається інша тенденція – спадання в 2012 р. та зростання в 2013р. обсягів виробництва: борошно на 18,5% у 2012 р. та на 5,1% у 2013 р.; суміші соків на 47,71% та на 23,12% відповідно; макаронні вироби на 41,35% та на 19,1%. Тільки, для – хлібобулочних виробів на 3,08% у 2012 р. та на 12% у 2013 р. та мінеральної води на 9,23% та на 1005,63%, характерна тенденція щодо нарощування обсягів виробництва.

До причин спаду виробництва, можна ще віднести – зміну кон'юнктури ринку, неоднорідний етнічний склад та низький рівень доходів населення (найнижчий в регіоні), появою на місцевих ринках великої кількості Європейської продукції, що погіршує розвиток харчової промисловості в області.

Висновки та пропозиції. Як вже зазначалося, харчова промисловість займає пріоритетне місце в економіці Карпатського регіону, від розвитку якої

залежить ступінь наповнення споживчого ринку продовольчими товарами.

Харчова промисловість Карпатського регіону досить диверсифікована та забезпечує виробництво різноманітних продуктів харчування для задоволення продовольчих потреб населення. Найбільше в Карпатському регіоні виробляється м'ясної продукції, хлібобулочних, молочних, кондитерських виробів та ін., однак вплив негативних факторів зпричинив негативну тенденцію –

для виходу з якої потрібно здійснювати активну державну політику у сфері підтримки харчової промисловості, надання фінансових ресурсів (пільгових кредитів), створювання умов для стимулювання інвестування, розширення ринку збуту та покращення якості продукції для підвищення її конкурентоспроможності на зовнішньому ринку. Саме застосування цих засобів є найбільш ефективним способом стимулювання економіки, що було доведено світовим досвідом.

Список літератури:

1. Дейнеко Л.В., Коваленко А.О., Шелудько Е.І., Страшинська Л.В. Стратегія розвитку харчової промисловості України та її регіонів (областей) на період до 2015 року // Л.В. Дейнеко, А.О. Коваленко, Е.І. Шелудько, Л.В. Страшинська – РВПС України НАН України – Київ: 2004. – 212 с.
2. Головне управління статистики у Львівській області. База даних [інтернет джерело] // режим доступу – http://database.ukrcensus.gov.ua/statbank_lviv/Database/03PROM/databasetree_uk.asp
3. Головне управління статистики у Івано-Франківській області. Виробництво промислової продукції за видами за 2011–2013 роки [інтернет джерело] // режим доступу – <http://www.ifstat.gov.ua>
4. Головне управління статистики у Чернівецькій області. Виробництво промислової продукції за видами за 2011–2013 роки [інтернет джерело] // режим доступу – <http://www.cv.ukrstat.gov.ua>
5. Головне управління статистики у Закарпатській області. Виробництво основних видів промислової продукції (2011–2013 рр.) [інтернет джерело] // режим доступу – http://www.uz.ukrstat.gov.ua/statinfo/prom/virob_prom_prod_2011-2013.pdf

Вудвуд В.В., Скоробогач Д.Д.

Черновицкий торгово-экономический институт
Киевского национального торгово-экономического университета

СУЧАСНИЙ СОСТАНІЕ И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ КАРПАТСКОГО РЕГИОНА

Аннотация

В данной статье проанализировано современное состояние пищевой промышленности и тенденции развития в Карпатском регионе. Рассмотрены объемы производства основных видов пищевых продуктов в течение исследуемых периодов в каждой области региона. Объектом научным исследованиям выступили важнейшие виды продуктов питания. Данные о динамике производства пищевой промышленности позволили выявить негативные и позитивные тенденции, определить причины и последствия этих явлений. Были предложены возможные пути преодоления явления сокращения объемов производства пищевых продуктов.

Ключевые слова: продукты питания, пищевая промышленность, объем производства, динамика производства.

Vudvud V.V., Skorobogach D.D.

Chernivtsi Trade and Economic Institute
Kyiv National University of Trade and Economics

CURRENT STATUS AND TRENDS IN FOOD INDUSTRY CARPATHIAN REGION

Summary

This article examines the current state of the food industry and trends in the Carpathian region. We consider the output of major food products during the period in each area of the region. The object of an inquiry made by the most important types of foods. The data on the dynamics of the food industry have shown the negative and positive trends, identify the causes and consequences of these phenomena. Were suggested possible ways to overcome the phenomenon of decline in food production.

Keywords: food, food processing industry, production, production dynamics.